

การศึกษาคณธรรมจริยธรรมในนิสิตกายภาพบำบัด
A Study of Ethics in Physical Therapy Students

โดย

ยลนภา มะโนวรรณษา

วราภรณ์ ไคนพันธ์

วิภาดา ฉัตรพันธ์

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขากายภาพบำบัด)

คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ปีการศึกษา 2556

โครงการเรื่อง

การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมในนิสิตกายภาพบำบัด

A Study of Ethics in Physical Therapy Students

นำเสนอต่อ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

เพื่อประกอบการศึกษา

ระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

เมื่อ วันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2556

ชลนภา

มะโนวรรณ

Orator Mwanong

(นางสาวชลนภา มะโนวรรณ)

(อ.ภ. อรุณีย์ พรหมศรี)

นิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

วราภรณ์

โคนพันธ์

(นางสาววราภรณ์ โคนพันธ์)

นิสิต

วิภาดา

ฉัตรพันธ์

(นางสาววิภาดา ฉัตรพันธ์)

นิสิต

คณะกรรมการสอบโครงการได้ออนุมัติให้

ยลนภา มะโนวรรณ
วารภรณ์ โคนพันธ์
วิภาดา ฉัตรพันธ์

สอบผ่านในรายวิชาโครงการกายภาพบำบัด เรื่อง
การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมในนิสิตกายภาพบำบัด
A Study of Ethics in Physical Therapy Students

เมื่อ วันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2556

อนันต์ พรหมศรี

(อ.กภ. อรุณีย์ พรหมศรี)

ประธานกรรมการ

(อ.กภ. อรรถนันทน์ ชรรณไชย)

กรรมการ

พรรณทิพย์ งามช่วง

(อ.กภ. พรรณทิพย์ งามช่วง)

กรรมการ

อนันต์ พรหมศรี

(อ.กภ. อรุณีย์ พรหมศรี)

หัวหน้าสาขาวิชากายภาพบำบัด

(รศ. มาลินี ธนารุณ)

คณบดีคณะสหเวชศาสตร์

ชีวประวัติ

ชื่อ - สกุล ภาษาไทย นางสาวยลนภา มะโนวรรณภา
ชื่อ - สกุล ภาษาอังกฤษ Miss Yonnapa Manowanna
วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 12 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด จังหวัดลำพูน
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ 54 หมู่ 5 ตำบลบ้านแป้น อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
E-mail: bogie.beamsc_broadly@hotmail.com
ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2549
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
ปัจจุบันเป็นนิสิต (กายภาพบำบัด)
คณะสหเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
จังหวัดพะเยา

ชีวประวัติ

ชื่อ - สกุล ภาษาไทย นางสาววารภรณ์ โคนพันธ์
ชื่อ - สกุล ภาษาอังกฤษ Miss Waraporn Konpun
วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 2 เดือนมกราคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด จังหวัดสมุทรปราการ
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ 9/714 หมู่ 5 หมู่บ้านลัสวีลส์ 1 ตำบลแพรกษา อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ 10260
E-mail: Gikaro2wazu@gmail.com

ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2549
โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ
ปัจจุบันเป็นนิสิต (กายภาพบำบัด)
คณะสหเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
จังหวัดพะเยา

ชีวประวัติ

ชื่อ - สกุล ภาษาไทย นางสาววิภาดา ฉัตรพันธ์
ชื่อ - สกุล ภาษาอังกฤษ Miss Wipada Chatpan
วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 21 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด จังหวัดนนทบุรี
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ 60/5 หมู่ 6 ตำบลบางคูเวียง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
11130
E-mail: sad_sad_na@hotmail.com

ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2549
โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
ปัจจุบันเป็นนิสิต (กายภาพบำบัด)
คณะสหเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
จังหวัดพะเยา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์
กายภาพบำบัด อาจารย์อรุณีย์ พรหมศรี อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์อรรจน์มน ธรรมไชย และ
อาจารย์พรรณทิพย์ งามช่วง อาจารย์กรรมการ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบความถูก
ต้อง และให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่จัดทำโครงการการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนิสิตกายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ให้
ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งเจ้าของเอกสาร ตำรา และงานวิจัยทุกท่าน
ที่ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาใช้ศึกษาและอ้างอิง

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ส่งเสริมสนับสนุนเงินทุน ตลอดจน
กำลังใจที่ช่วยหนุนนำให้ผู้วิจัยสู้ทนฟันฝ่ามาจนถึงทุกวันนี้

ยลนภา	มะโนวรรณนา
วราภรณ์	โคนพันธ์
วิภาดา	ฉัตรพันธ์

16 กันยายน 2556

คำรับรอง

ข้าพเจ้านางสาวยลนภา มะโนวรรณานางสาววราภรณ์ โคนพันธ์ และนางสาววิภาดา ฉัตรพันธ์ นิสิตสาขากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ขอรับรองว่าโครงการเรื่อง การศึกษาคูณธรรมจริยธรรมในนิสิตกายภาพบำบัด (A Study of Ethics in Physical Therapy Students) เป็นผลการศึกษาซึ่งเกิดจากการศึกษาจริง โดยมีได้คัดลอกหรือตัดแปลงจากผลการศึกษาของผู้อื่นที่เคยศึกษาก่อนหน้านี้แต่อย่างใด

ยลนภา

มะโนวรรณานา

วราภรณ์

โคนพันธ์

วิภาดา

ฉัตรพันธ์

16 กันยายน 2556

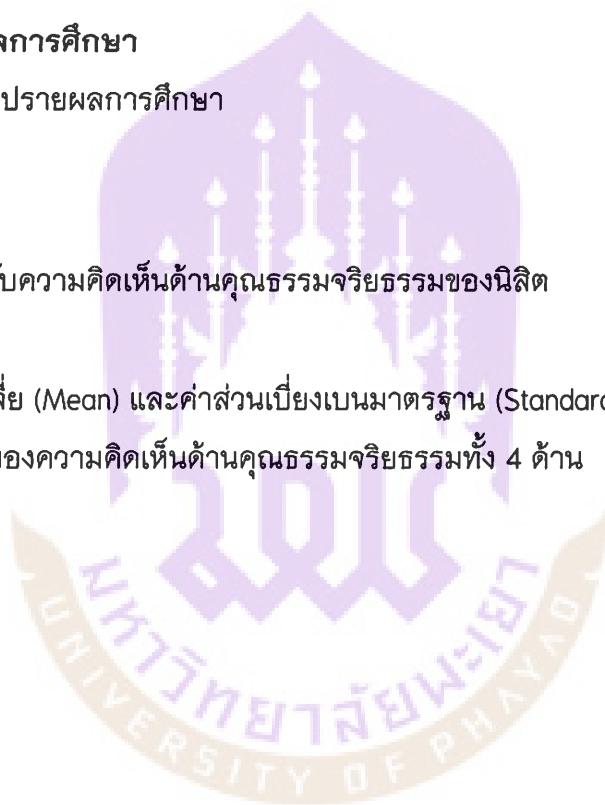

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	i
คำรับรอง	ii
สารบัญ	iii
สารบัญ (ต่อ)	iv
สารบัญตาราง	v
บทคัดย่อภาษาไทย	vi
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	vii
บทที่ 1 บทนำ	1
- ที่มาและความสำคัญ	1
- นิยามเฉพาะศัพท์	3
- วัตถุประสงค์	4
- สมมติฐาน	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
- คุณธรรม จริยธรรม	5
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	11
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา	20
- ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	20
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	20
- ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	20
- ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	20
- การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	23
- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	24
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง	25
บทที่ 5 วิจัยณ์ผลการศึกษา	28
- สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	28
เอกสารอ้างอิง	33
ภาคผนวก ก	36
- แบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิต	37
ภาคผนวก ข	42
- แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน	43

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง ก	แสดงการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย	21
ตาราง ข	แสดงเกณฑ์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	21
ตารางที่ 1	แสดงข้อมูลทั่วไปของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4	24
ตารางที่ 2	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนคุณธรรมจริยธรรม ทั้ง 4 ด้าน	25
ตารางที่ 3	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐาน (Ethics-Basic)	43
ตารางที่ 4	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับก้าวหน้า (Ethics-Advance)	47
ตารางที่ 5	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับก้าวหน้า (Ethics-Proactive)	48
ตารางที่ 6	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศ (Ethics-Excellent)	50

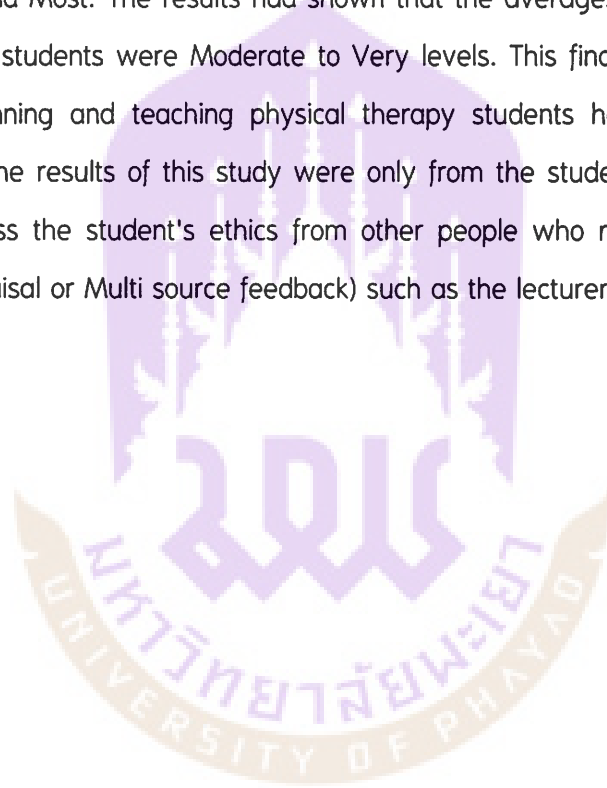
บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยพะเยา ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 (187 คน) ถูกขอให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน 2) คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า 3) คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก และ 4) คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมถูกวิเคราะห์และแสดงผลเป็น 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณธรรมจริยธรรมทุกประเภทของนิสิตกายภาพบำบัดอยู่ในระดับปานกลางถึงดี ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นประโยชน์ในการวางแผนหรือเป็นแนวทางในการสอนนิสิตกายภาพบำบัดให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรม อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้เป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากนิสิตเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับนิสิตเหล่านี้ (การประเมินแบบ 360 องศา หรือ การประเมินจากหลายแหล่ง) เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ หรือเพื่อนร่วมชั้น

คำสำคัญ: คุณธรรม จริยธรรม นิสิตกายภาพบำบัด อุดมศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to survey the opinion of ethics in physical therapy students of University of Phayao, studying in first semester, 2013. The 1st to 4th year students (187 people) were asked to answer the questionnaire about self ethics including: 1) Ethics-Basic, 2) Ethics-Advance, 3) Ethics-Proactive, and 4) Ethics-Excellent. The information of ethics were analyzed and demonstrated as five levels including Least, Low, Moderate, Very and Most. The results had shown that the averages of all ethics types of the 1st to 4th year students were Moderate to Very levels. This finding was beneficial for administration planning and teaching physical therapy students having knowledge and moral. However, the results of this study were only from the students. Thus, the further study should assess the student's ethics from other people who related these students (360 degree appraisal or Multi source feedback) such as the lecturer, staff or classmate.

Keywords: moral, ethics, physical therapy students, higher education

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยี การแพทย์ การศึกษา และอุตสาหกรรม เป็นต้น ควบคู่กับความเจริญทางวัตถุสังคมไทยยังเผชิญกับปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมดังที่เห็นเป็นข่าวในสื่อประเภทต่างๆ เช่น การทุจริตคอร์รัปชันการก่ออาชญากรรมการเสพ และการค้ายาเสพติด และในกลุ่มเยาวชนของชาติยังพบปัญหาต่างๆ เช่น การแต่งกายล่อแหลมที่เป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของนักศึกษาหญิง การขายบริการทางเพศการอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยาและการทะเลาะวิวาท เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มของเยาวชนดังกล่าวหลายฝ่ายต่างลงความเห็นตรงกันว่าเยาวชนไทยขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ยังมีรายงานวิจัยสำรวจผู้ที่ถูกให้ออกจากงานในกรณีที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของตัวพนักงานเองพบว่า เหตุผลอันดับหนึ่งของผู้ที่ถูกให้ออกจากงานมาจากสาเหตุเรื่องความประพฤติและบุคลิกภาพถึงร้อยละ 83 และอันดับสองร้อยละ 17 ของผู้ที่ถูกให้ออกจากงานได้ถูกให้ออกจากงานเพราะขาดทักษะความรู้และประสบการณ์ และยังมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการพิจารณารับคนเข้าทำงานในหน่วยงานองค์กรสถาบันต่างๆ พบว่าผู้ประกอบการส่วนมากต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังนี้ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ และมีความรับผิดชอบ [1]

คำว่า “คุณธรรม” ตามพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง สภาพคุณงามความดี และยังหมายถึงคุณลักษณะหรือสภาวะภายในจิตใจของมนุษย์ที่เป็นไปในทางที่ถูกต้องดีงามซึ่งเป็นภาวะนามธรรมอยู่ในจิตใจ [2] นอกจากนี้ คำว่าคุณธรรมตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อกล่าวถึงคุณธรรมโดยทั่วไปยังหมายถึง ความละเอียดใจ ความเมตตากรุณา ความหวังดี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเห็นอกเห็นใจ ความจริงใจ ความยุติธรรม ความเที่ยงตรง ความเสียสละ ความสามัคคี ความอดทน ความอดกลั้น ความขยัน การให้อภัย ความเกรงใจและอื่นๆ หน่วยงานต่างๆ จึงมุ่งปลูกฝังคุณธรรมสำหรับประชาชนเพื่อความร่มเย็นของชาติบ้านเมืองตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว [3] และคำว่า “จริยธรรม” ตามพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงสิ่ง

ที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดึงามอันเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของสังคม โดยจริยธรรมจะมีได้ต้องปลูกฝังหัดโดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรม [2] และเมื่อนำคำว่า “คุณธรรมจริยธรรม” มารวมกันจึงหมายถึงคุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจที่ได้ยึดถือจนเป็นความเคยชินอันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดึงามเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง ผู้อื่น และสังคม [4] โดยคุณธรรมจริยธรรมยังสามารถแบ่งเป็น 4 ระดับได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) เช่น มีวินัยมีความรับผิดชอบซื่อสัตย์เสียสละมีวัฒนธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก 3) คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) เช่น การส่งเสริม และชี้นำสังคมให้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม และ 4) คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) เช่น การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม การที่จะมีคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมสามารถชักนำและชักจูงให้คนในสังคมทำความดี [5]

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยยังพบว่าได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บรรจุเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นความรับผิดชอบหลักที่อาจารย์ผู้สอนต้องประเมินนิสิตนักศึกษาตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) โดยอาจารย์มีบทบาทหน้าที่ในการสอนและการสอดแทรกเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมในทุกรายวิชา [6] ซึ่งการศึกษาในวิชาชีพกายภาพบำบัดซึ่งเป็นวิชาชีพทางการแพทย์สาขาหนึ่งในระดับอุดมศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำต่อมนุษย์ในด้านการตรวจประเมินการวินิจฉัยการบำบัดหรือรักษาความบกพร่องของร่างกายอันเกิดจากภาวะของโรคหรือการเคลื่อนไหวที่ไม่ปกติรวมถึงการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันการแก้ไข และการฟื้นฟูความเสื่อมสภาพความพิการของร่างกายและจิตใจด้วยวิธีการทางกายภาพบำบัดหรือการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางกายภาพบำบัดด้วยหลักความรู้วิชาการทางกายภาพบำบัดอย่างมีมาตรฐานมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทั้งต่อบุคคลและชุมชนและเคารพสิทธิผู้ป่วย [7] ดังนั้นคุณสมบัตินักประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดนอกจากจะต้องมีความชำนาญในทักษะวิชาชีพยังต้องมีคุณธรรมจริยธรรมอันดึงามมีความตั้งใจและพร้อมที่จะให้บริการหรือให้การดูแลรักษาผู้ป่วยผู้พิการทุกเพศทุกวัยตลอดจนมีความอดทนและใจเย็นที่จะให้ความช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่คนไข้ที่ต้องการให้หายจากสภาพร่างกายที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูให้สู่สภาพปกติ [8]

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ต้องมีในแต่ละบุคคลและเป็นหนึ่งปัจจัยสำคัญในคุณสมบัติของการประกอบวิชาชีพทางกายภาพบำบัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตกายภาพบำบัดเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการวางแผนหรือกำหนดแนวทางที่จะพัฒนานิสิตกายภาพบำบัดให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมจริยธรรม

นิยามเฉพาะศัพท์ [5]

คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) มีวินัยมีความรับผิดชอบซื่อสัตย์เสียสละมีวัฒนธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ บัณฑิตที่มีคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานในขั้นแรกจะต้องเป็นคนที่มีวินัยในตนเองรู้จักหน้าที่ของตนเองมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมีความซื่อสัตย์เสียสละมีศีลธรรมมีจิตใจเป็นคนรักประชาธิปไตยมีความเป็นไทยมีความรักในศิลปะดนตรีมีวัฒนธรรมมีจิตใจส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับโลก มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมรักความก้าวหน้ามีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพมีวุฒิภาวะตระหนักถึงแนวทางการดำรงชีวิตในสังคมมีทักษะชีวิตยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้และมีสุขภาพกาย และจิตใจที่ดี

คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) เป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก บัณฑิตนอกจากจะต้องมีระดับของการมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานแล้วยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมจะต้องเข้าใจผู้อื่นคือมีความคิดรอบคอบมีการไตร่ตรองมีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และเข้าใจโลก

คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) ส่งเสริมและชี้นำสังคมให้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม บัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่มีคุณธรรมจริยธรรมระดับเชิงรुकนอกจากจะมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานและเป็นแบบอย่างที่ดีแล้ว ยังจะต้องสามารถชี้นำชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามในการทำความดีให้เห็นถึงความดีที่จะนำพามาซึ่งความสงบสุข เป็นผู้ที่สามารถชี้นำสังคมได้โดยที่จะชี้นำให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการที่จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) อุทิศตนเพื่อส่วนรวม การที่มีคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศนอกจากจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานและการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม และจะต้องสามารถชักนำและชักจูงให้คนในสังคมทำความดีแล้วนั้น บัณฑิตจะต้องมีความเสียสละซึ่งคำว่าเสียสละในระดับนี้จะเป็นไปในลักษณะที่อุทิศความสุขส่วนตนเพื่อสังคมโดยรวม ซึ่งผู้ที่จะมีคุณธรรมจริยธรรมในระดับนี้นั้นจะต้องมีความ

พร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจ เพราะจะต้องเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่มาก เช่น การเสียสละอวัยวะให้กับการแพทย์ที่จะให้นักศึกษาแพทย์ได้ศึกษาหรือการบริจาคไต การบริจาคดวงตา สิ่งเหล่านี้ผู้ที่ทำได้จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศ ถ้าบัณฑิตมีคุณธรรมจริยธรรมในระดับนี้ได้จะเป็นประโยชน์ทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และสงบสุขทั้งในสังคมท้องถิ่น และสังคมโลก

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในนิสิตกายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สมมติฐาน

นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 มีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในระดับปานกลาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในนิสิตกายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการวางแผนหรือกำหนดแนวทางที่จะพัฒนานิสิตกายภาพบำบัดให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมจริยธรรม

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในนิสิต
กายภาพบำบัด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)
2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd)
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)

คุณธรรม หมายถึง ความดีงามที่ปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และเป็นสุภาพชน จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่ว ดี เกรงกลัวต่อการทำความชั่วโดยประการต่างๆ เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้วจะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี จึงได้ชื่อว่า “เป็นผู้มีคุณธรรม” [3] คุณธรรมถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพอาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคม และวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระมหากษัตริย์-ยาธิราช ณ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2525 ไว้ ดังนี้ “การจะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือให้เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะเหตุว่าความรู้ที่นั้นเสมือนเครื่องยนต์ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนที่ไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวแล้วเป็นเสมือนหนึ่งพวงมาลัยหรือหางเสือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำทางให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ คือ ปลอดภัย บรรลุจุดประสงค์” “ในฐานะที่เป็นครูอาจารย์ หัวหน้างาน จำเป็นต้องมีความสุจริต ยุติธรรม ทำตัวให้เป็นตัวอย่าง เป็นที่พึ่งของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ไม่ยอมพ่ายแพ้ต่อความโลภ ความสීමตัว ความริษยา ความแตกร้าง ต้องมุ่งมั่นในประโยชน์อันรุ่งเรืองไพศาลของ

ส่วนรวมเป็นเป้าหมาย จึงจะได้ชื่อว่าประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงเกียรติคุณทุกประการ ดังที่ปรารถนา” [9]

จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ การกระทำดี ตามคุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจ ปรากฏเป็นความดีงาม ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เมื่อความดีงาม ความกตัญญู ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และเป็นสุภาพชน ถูกแสดงออกทางจรรยา มารยาท การประพฤติปฏิบัติ และการกระทำที่ดี ตามคุณธรรมที่มีในจิตใจนั้น จึงได้ชื่อว่า “เป็นผู้มี **จริยธรรม**” [3] จริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ทุกคน ถ้าคนใดขาดจริยธรรม อาจมีผลร้ายต่อตนเองและสังคม สังคมที่มีคนขาดจริยธรรมมาก ย่อมเป็นสังคมที่วุ่นวายไร้ความสุข ดังจะพบได้จากการเกิดวิกฤตศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบัน ทั้งในวงการ วิชาชีพครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร หรือนักการเมือง เป็นต้น จึงมีคำกล่าวที่ว่า เราไม่สามารถ สร้างครุบนพื้นฐานของคนไม่ดี และไม่สามารถผลิตแพทย์ ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจที่ดีได้ ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัยและความประพฤติที่ไม่ดี จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่ สำคัญต่อชีวิตและสังคม มีส่วนสำคัญที่จะนำความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคม นั้นๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรมจิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาดและสว่างในจิตใจ จะ ทำการใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีค่า มี ประโยชน์ต่อสังคม [10] จริยธรรมจะเพิ่มความสำคัญและเกิดประโยชน์กับสังคมมากขึ้นเมื่อ แยกพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมของบุคคลกลุ่มต่างๆ เช่น จริยธรรมในวิชาชีพ เมื่อนำจริยธรรม ไปใช้กับการประกอบวิชาชีพ หรือเรียกง่ายๆ ว่าการทำงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ ที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์ ก็ย่อมหมายความว่า มนุษย์ย่อมจะต้องมีจริยธรรมในการทำงานหรือ การประกอบวิชาชีพ เพราะในการทำงานมนุษย์ย่อมต้องมีสังคมซึ่งประกอบด้วยคนหลายคน เนื่องจากในวงการของการทำงานนั้นการทำงานคนเดียวย่อมเป็นไปไม่ได้ยาก ดังนั้น จึงสมควรมี การวางกรอบให้มนุษย์ประพฤติปฏิบัติเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างสงบสุข จะเห็นว่าจริยธรรม ในวิชาชีพมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม และประเทศชาติ กล่าวโดยสรุปจริยธรรม หมายถึง การ ประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างอันดี โดยมีพื้นฐานจากคำสั่งสอนทางศาสนาที่ชุมชนนั้นยึดถือ หรือเป็นการประพฤติปฏิบัติเนื่องจากวัฒนธรรมของคนในชุมชนที่สืบทอดกันมา และไม่ว่า จริยธรรมจะมีที่มาจากศีลธรรม หรือวัฒนธรรมก็ดี แต่เป็นสิ่งที่มีความค่าต่อสังคม ก่อให้เกิด ขวัญกำลังใจแก่คนในสังคมนั้น และเป็นสิ่งที่ควบคุมมิให้คนในสังคมประพฤติปฏิบัติผิดทำนอง คลองธรรม หรือทำความเสียหายให้กับสังคมเป็นส่วนรวม [11]

คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจที่ได้ยึดถือจนเป็นความเคยชินอันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่พึงามเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง ผู้อื่น และสังคม [4] คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมาก ซึ่งอาจสรุปความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมได้ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ ไม่พบอุปสรรค ถ้าคนในสังคมทุกคนมีคุณธรรมและจริยธรรมสังคมของเราก็จะสงบสุขตามไปด้วย ทุกคนจะใช้เวลาที่มีทั้งหมดช่วยกันพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญมั่นคง เป็นปึกแผ่น เป็นอารยประเทศ ไม่ต้องแบ่งเวลาไปคอยระมัดระวังอันตรายใดๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของคนเลย
2. ช่วยให้คนเรามีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา คุณธรรมและจริยธรรมที่มีอยู่ในตัวแต่ละคนจะเตือนสติให้รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล ไม่ไปเบียดเบียนผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า สังคมก็จะสงบสุข ประเทศชาติก็จะมั่งคั่งมั่นคง
3. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ โดยจะเป็นตัวกำหนดการประพฤติปฏิบัติของบุคคลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าถูกต้อง กฎเกณฑ์นั้นจะมาจากความพอใจของคนเพียงคนเดียวไม่ได้ คนเมื่ออยู่ในสังคมจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นญาติพี่น้อง หรือเพื่อนฝูงร่วมสังคมเดียวกัน จะอยู่คนเดียวช่วยเป็นไปไม่ได้ เมื่อบุคคลประพฤติตามคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมชีวิตก็จะมีระเบียบไม่ต้องพบกับอุปสรรค ถ้าทุกคนปฏิบัติเหมือนกันสังคมและประเทศชาติก็จะเป็นระเบียบตามไปด้วย
4. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นนับว่าเป็นคุณแก่สังคม เพราะนอกจากจะเป็นตัวอย่างโดยการชี้นำทางอ้อมแล้วยังจะออกปากแนะนำสั่งสอนโดยตรงได้อีกด้วย เช่น แนะนำให้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม อย่าเห็นแก่ตัวอย่าเห็นแก่ได้จนสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ซึ่งส่งผลกระทบไปถึงความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มิฉะนั้นผู้ที่คอยยึดเราเป็นตัวอย่างอาจหมดความศรัทธาและหมดกำลังใจสร้างคุณธรรมและจริยธรรม หันกลับไปทำความชั่วเช่นเดิมได้อีก
5. ช่วยทำให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์แต่สิ่งดีมีคุณค่า ถ้ามนุษย์นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพที่สุจริตย่อม

สร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้แก่คนทั่วไปรวมทั้งสังคมและประเทศชาติด้วย แต่ในทางตรงข้ามถ้ามนุษยชาติคุณธรรมและจริยธรรมก็จะนำความรู้และประสบการณ์ที่มีไปเบียดเบียนเอาเปรียบผู้อื่น สร้างความเสียหายให้สังคมและประเทศชาติเพียงหวังให้ตนเองมีทรัพย์สินมีความสุข ผู้อื่นจะทุกข์อย่างไรก็ไม่คำนึงถึง

6. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เติบโตไปพร้อมๆ กัน ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีสูงมาก ถ้ามนุษยชนนำความเจริญนี้มาใช้ในทางที่ผิด เช่น สร้างอาวุธมาประหัตประหารกันจนคนล้มตายลงเป็นจำนวนมาก โดยหวังความเป็นใหญ่ความมีอำนาจความเดือดร้อนก็จะเกิดแก่คนทั่วไป แต่ถ้าผู้ผลิตเทคโนโลยีมีคุณธรรมและจริยธรรมเหตุการณ์เหล่านี้ก็จะไม่เกิด สิ่งที่จะได้รับการสร้างหรือผลิตขึ้นมาก็จะมุ่งแต่ประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนทั่วไป เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายภาพเอกสาร ดาวเทียม ฯลฯ เพราะมีจิตใจที่สงบสุขจึงสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่าต่อคนในสังคมและประเทศชาติ

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่กล่าวมานี้ประเด็นที่สำคัญก็คือ สามารถลดปัญหาและขจัดปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลสังคม และประเทศชาติได้ เมื่อทุกคนประพฤติปฏิบัติตนดีแล้วอุปสรรคศัตรูภัยอันตรายก็จะหมดสิ้นไปผู้คนมีแต่ความรักต่อกันสังคมมีความสงบ และประเทศชาติก็จะเจริญรุ่งเรือง [10]

คุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ [6]

ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรมและวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับ การใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและการจัดลำดับความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ และบูรณาการได้อย่างสมดุลเหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เป็นอย่างที่ดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงาน ในกลุ่มต่างๆ ในครอบครัว และชุมชน โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งใช้กับนักศึกษาทุกคน แบ่งตามระดับการเรียนรู้ ดังนี้

1. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่คาดหวังในระดับแรกเข้า (สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ต้องมีความเข้าใจและซาบซึ้งในค่านิยมของไทยและระบบของคุณธรรม จริยธรรมสามารถปฏิบัติตนได้อย่างกลมกลืนกับความเชื่อและค่านิยมส่วนตัวด้วยความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย มีความสามารถในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาซึ่งเป็นความขัดแย้งทางค่านิยม สามารถสรุปผลการโต้แย้งและยอมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจที่ได้ทำลงไป
2. มาตรฐานผลการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม ที่คาดหวังของคุณวุฒิปริญญาตรี ต้องจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม [6]

การเรียนรู้ของมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านเกิดขึ้นได้หลายวิธี ดังนั้น การบรรลุผลสำเร็จในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นๆ อย่างต่อเนื่องปัจจัยดังกล่าวจะเป็นสัดส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันฯ เพื่อให้มั่นใจว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและนำไปใช้ในการเรียนการสอน

การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทัศนคติ และวุฒิภาวะในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ กัน การอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่องความขัดแย้งทางความคิดอย่างง่าย และที่ซับซ้อนมากขึ้น จะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิดโดยใช้หลักการทั่วไปว่า สิ่งที่คุณเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวันและในการทำงาน แม้ว่าผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

การวางแผนและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน [1]

1. การสอนโดยตรงในรายวิชา
2. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยบูรณาการไว้ในการเรียนการสอน
3. การสนับสนุนส่งเสริมงานด้านกิจการนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
4. ผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา
5. การให้รางวัลและการยกย่อง ชมเชย นักศึกษาที่ทำความดี กระทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม

แนวทางในการประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา [1]

1. ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันกำหนด คุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์และควรได้รับการปลูกฝัง หรือแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยอาจกำหนดเป็นบทบัญญัติ เช่น ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น
2. วางแผนร่วมกับผู้เรียนในการกำหนดเกณฑ์การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมว่าจะพิจารณาจากสิ่งใดบ้างในการประเมิน (ตัวบ่งชี้) และให้น้ำหนักความสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม
3. กำหนด/เลือก เครื่องมือและวิธีการ เพื่อใช้ในการประเมิน คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เช่น
 - การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
 - แบบบันทึกผลการสังเกต
 - การประเมินตนเองของผู้เรียน
 - การประเมินโดยเพื่อน
 - การประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน
 - แฟ้มสะสมงาน

2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ [6]

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ [6]

1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
2. มุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต
3. มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน
4. เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี
5. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง
6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ [6]

1. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ
2. เพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขาสาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ
3. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษา

โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ [6] ประกอบด้วย

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)
 - ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)
 - ระดับที่ 2 ปริญญาตรี
 - ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
 - ระดับที่ 4 ปริญญาโท
 - ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
 - ระดับที่ 6 ปริญญาเอก
2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้
 - ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)
 - ด้านความรู้ (Knowledge)
 - ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)
 - ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)
 - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills)

ในบางสาขาวิชาอาจกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้มีมากกว่า 5 ด้าน เช่น บางสาขาวิชาเน้นทักษะของการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญก็จะเพิ่มมาตรฐานผลเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการใช้บัณฑิตของสาขาวิชา มีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

ความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) [6]

ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสายวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่

สายวิชาการ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลักไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ การเรียนในสายวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงานและการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน

สายวิชาชีพ มุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูงซึ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตรสายวิชาชีพควรเกี่ยวข้องกับ ความเข้าใจ การวิจัยและความรู้ทางทฤษฎีในสาขา/สาขาวิชาและสาขา/สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์

อย่างไรก็ตามหลักสูตรทั้งสองสายดังกล่าวมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหาสาระสำคัญและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสายวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นในอีกสายวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับนั้นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรนั้นๆ คาดหวัง

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย [6]

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้วมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นเป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้นดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่ง จะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การ

แสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผน และรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)
หมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน นี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่ำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิปริญญาตรี [6]

ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิปริญญาตรีต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอย่างกว้างๆ เน้นให้รู้สึกในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การพัฒนาและผลการวิจัยล่าสุด นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็นคุณวุฒิขั้นพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขาต่างๆ ที่ใช้ทักษะความชำนาญสูงและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อด้วย โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถอย่างน้อยต่อไปนี้

1. ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง
2. ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย
3. ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่างๆ

4. ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้นๆ
5. ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่างๆ ในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ [6]

1. มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2. สามารถประยุกต์ ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ
3. สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4. มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
5. มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นวลปรานต์ คุมภักดิ์ (2539) [12] รายงานว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว รายละเอียดของเนื้อหาสาระก็จะคล้ายคลึงกัน ต่างมุ่งหวังที่จะให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรู้เพิ่มพูนสติปัญญาให้เป็นผู้เรื่องปัญญา และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีโลกทัศน์กว้างไกล เข้าใจในสังคม ปรับตนให้เข้ากับศาสตร์และสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพิ่มพูนบุคลิกภาพให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและมีคุณธรรมจริยธรรม

กุลลาป รัตนสังข์ธรรม และคณะ (2547) [13] ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพรวม จรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทยพบว่า ส่วนร่วมของจรรยาบรรณทุกกลุ่มสาขาวิชา คือ ผู้ประกอบวิชาชีพควรมีความซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม รับผิดชอบ เคารพสิทธิผู้อื่น ไม่โกหกหลอกลวง และควรประกอบวิชาชีพโดยมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ รักษามาตรฐาน รักษาความลับของผู้รับบริการ รักษาชื่อเสียง มีศรัทธา และคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งควรนำมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงหลักสูตร และการประเมินผลการเรียนการสอน

นฤมล ไอสถานุเคราะห์ (2549) [14] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บ่งชี้ว่าสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติของไทยของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยคุณธรรมจริยธรรมหลักที่ควรปลูกฝังให้เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย รับผิดชอบต่อความมุ่งมั่น อดทน พากเพียร ความมีสติ รอบคอบ ความมีศรัทธาและความจริงใจ การมีทักษะชีวิต ความเสียสละ การมีจิตของความเป็นผู้ให้การมีจิตประชาธิปไตยและจิตสาธารณะ รู้รักสามัคคี การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ความเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก และการใช้ปรัชญาแบบพอเพียง โดยสรุปเป็นทิศทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจากคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าว 3 กลุ่ม คือ คุณธรรมจริยธรรมประจำตัวหรือคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิต คุณธรรมจริยธรรมเพื่อความสำเร็จของการทำงานและการประกอบอาชีพ และคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคมส่วนรวม

พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์ (2550) [5] ได้ศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา กล่าวว่าวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตของทุกสถาบัน มีความสอดคล้องกันในด้านรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งต่างก็มุ่งหวังให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชา และส่วนใหญ่ที่คล้ายกันคือในข้อสุดท้ายของวัตถุประสงค์ กล่าวถึงการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการหล่อหลอมให้บัณฑิตมีคุณธรรมจริยธรรม เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปจะช่วยเหลือสังคมส่วนรวมได้อย่างบริสุทธิ์ใจ

กาญจนา สุจินะพงษ์ และคณะ (2553) [15] ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและการบันทึกเจอร์นัล พบว่า นักศึกษามีพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ในภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมิน 3 ครั้ง มีการพัฒนาที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัญจนคัทธู ปิยะกาญจน์ (2553) [16] รายงานถึงปัญหาและอุปสรรคในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน คือ สภาพสังคมอิทธิพลของเพื่อนและสื่อแขนงต่างๆ ผู้ปกครองและบุตรหลานมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกันน้อย เด็กอยู่ไกลหูไกลตาพ่อแม่ และช่องว่างระหว่างวัยทำให้มีปัญหาการสื่อสาร และยังได้กล่าวถึงแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม คือ ผู้ปกครองควรใช้วิธีการหลายวิธีการร่วมกันเพื่อปลูกฝังให้บุตรหลานเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม และปรับใช้ให้ตรงกับสภาพครอบครัวของแต่ละบุคคล ผู้ปกครองควรยึดหลักเหตุผลในการให้รางวัลและลงโทษ เยาวชนต้องมีเหตุผลและใช้วิจาร์ณญาณในการเลือกรับสื่อต่างๆ และไม่คล้อยตามตัวอย่างที่ไม่ดีและสื่อแขนงต่างๆ ควรตระหนักถึงบทบาทและนำเสนอแต่สิ่งที่จะช่วยสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่ดีให้แก่เยาวชน

สังวาลย์ สิทธิวงศ์ (2556) [17] ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีนักเรียนบางส่วนประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน มีจุดอ่อนด้านคุณธรรมพื้นฐาน ความกตัญญูกตเวทิตะ เบียดเบียน จิตสำนึกของความเป็นเยาวชนที่ดี แสดงพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดปัญหา แก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้แนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1) การอบรมให้ความรู้

ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ 2) การสอนบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ 3) การจัดกิจกรรมวันสำคัญ 4) กิจกรรมเข้าค่าย โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ และ 5) กิจกรรม 3 ดี วิถีธรรม และเมื่อติดตามผลพบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

พิสมัย มะลิลา (ม.ป.ป.) [18] กล่าวว่าจริยธรรมในการทำงานเป็นคุณธรรมจริยธรรม สำหรับบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การเตรียมความพร้อมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการทำงานสำหรับนักศึกษากายภาพบำบัดชั้นปีที่ 1 จึงมีส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักกายภาพบำบัด หัวข้อจริยธรรมในการทำงาน เนื้อหาประกอบด้วยความหมายของจริยธรรม คุณสมบัติของผู้มีจริยธรรม พฤติกรรม และการตัดสินใจที่เกี่ยวกับจริยธรรม การปลูกฝังจริยธรรม จริยธรรมของบุคคลต่างสาขา อาชีพและจริยธรรมของข้าราชการ รวมทั้งประโยชน์ของการประพฤติตามหลักจริยธรรมนั้น

บทที่ 3

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

เกณฑ์การคัดเลือกเข้า

นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556

เกณฑ์การคัดออก

นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 5 และ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม [5] 200 ฉบับ

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดเตรียมโครงการ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาจากข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งในเว็บไซต์หนังสือพิมพ์และวารสารต่างๆ ตลอดจนศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อจัดหาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ใน

การทำวิจัย ซึ่งการศึกษานี้ใช้แบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของ นายพิเชษฐ รุ่งลาวัลย์ [5] ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (Content Validity) และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Consistency: IOC) อยู่ในช่วง 0.6-1 ซึ่งค่า IOC ที่ยอมรับได้จะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ที่มีค่าเท่ากับ 0.93 [5]

2. การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมไป เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การรายงานผลการวิจัย เป็นการนำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตกายภาพบำบัดมา รายงานผลการวิจัยโดยเทียบกับค่าระดับคะแนนและแปลความหมายตามแนวคิดของ Best, 1970 [5] ดังแสดงในตาราง ก และ ข ตามลำดับ

ตาราง ก แสดงการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย [5]

ค่าระดับคะแนน	การแสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ตาราง ข แสดงเกณฑ์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน [5]

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสอดคล้องของข้อมูล
มากกว่า 1.51	สอดคล้องต่ำ
1.01-1.50	สอดคล้องปานกลาง
0.00-1.00	สอดคล้องสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556 โดยผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic)
2. คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced)
3. คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive)
4. คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent)

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 ได้แก่ จำนวนนิสิต เพศ อายุเฉลี่ย เกรดเฉลี่ยสะสม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ข้อมูลทั่วไป	ชั้นปี			
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4
จำนวนนิสิต (คน)	40	49	48	50
- หญิง (คน (ร้อยละ))	32 (80.00)	32 (65.31)	41 (85.42)	42 (84.00)
- ชาย (คน (ร้อยละ))	8 (20.00)	17 (34.69)	7 (14.58)	8 (16.00)
อายุ (ปี) (\bar{x} (SD))	18.7 (0.74)	19.6 (0.88)	20.5 (0.54)	21.6 (1.17)
เกรดเฉลี่ย (\bar{x} (SD))	3.39 (0.36)	3.19 (0.51)	2.89 (0.43)	2.82 (0.43)

หมายเหตุ: เกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1 คือ เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในทุกชั้นปี จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยดูได้จากค่าต่างๆ ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 มีผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ชั้นปีที่ 2 มีผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 65.31 เป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34.69

ชั้นปีที่ 3 มีผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 เป็นเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

ชั้นปีที่ 4 มีผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 84 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16

อายุเฉลี่ยของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คือ 18.7, 19.6, 20.5 และ 21.6 ปี ตามลำดับ

เกรดเฉลี่ยของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คือ 3.39, 3.19, 2.89 และ 2.82 ปี ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตกายภาพบำบัด
ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของ
ระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตกายภาพบำบัดทั้ง 4 ด้าน ของ
นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

คุณธรรมจริยธรรม 4 ด้าน	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4
	Mean \pm SD	Mean \pm SD	Mean \pm SD	Mean \pm SD
1. คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic)	4.0 \pm 0.3	4.0 \pm 0.4	3.9 \pm 0.4	3.8 \pm 0.4
2. คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced)	4.2 \pm 0.4	4.2 \pm 0.5	4.0 \pm 0.5	4.0 \pm 0.6
3. คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive)	3.9 \pm 0.5	3.9 \pm 0.5	3.7 \pm 0.5	3.7 \pm 0.5
4. คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent)	3.8 \pm 0.7	3.8 \pm 0.6	3.6 \pm 0.6	3.3 \pm 0.8

หมายเหตุ: ค่าคะแนนเต็มของคุณธรรมจริยธรรมในแต่ละด้านเท่ากับ 5 คะแนน

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิต
กายภาพบำบัดทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 มีรายละเอียดของผลการศึกษาดังนี้

ชั้นปีที่ 1 เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับคะแนนความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมใน
ตนเองของนิสิตแต่ละด้านจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้ผลดังนี้

คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) มีค่าเท่ากับ 4.2

คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) มีค่าเท่ากับ 4.0

คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) มีค่าเท่ากับ 3.9

คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) มีค่าเท่ากับ 3.8

ซึ่งระดับคุณธรรมทั้ง 4 ด้านของนิสิตชั้นปีที่ 1 เมื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับตาราง ก
พบว่าอยู่ในระดับมาก และข้อมูลดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ซึ่ง
แสดงว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับสูง (ตาราง ข)

ชั้นปีที่ 2 เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับคะแนนความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตแต่ละด้านจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้ผลดังนี้

คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) มีค่าเท่ากับ 4.2

คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) มีค่าเท่ากับ 4.0

คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) มีค่าเท่ากับ 3.9

คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) มีค่าเท่ากับ 3.8

ซึ่งระดับคุณธรรมทั้ง 4 ด้านของนิสิตชั้นปีที่ 2 เมื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับตาราง ก พบว่าอยู่ในระดับมาก และข้อมูลดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับสูง (ตาราง ข)

ชั้นปีที่ 3 เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับคะแนนความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตแต่ละด้านจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้ผลดังนี้

คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) มีค่าเท่ากับ 4.0

คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) มีค่าเท่ากับ 3.9

คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) มีค่าเท่ากับ 3.7

คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) มีค่าเท่ากับ 3.6

ซึ่งระดับคุณธรรมทั้ง 4 ด้านของนิสิตชั้นปีที่ 3 เมื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับตาราง ก พบว่าอยู่ในระดับมาก และข้อมูลดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับสูง (ตาราง ข)

ชั้นปีที่ 4 เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับคะแนนความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในตนเองของนิสิตแต่ละด้านจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้ผลดังนี้

คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) มีค่าเท่ากับ 4.0

คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) มีค่าเท่ากับ 3.8

คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) มีค่าเท่ากับ 3.7

คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) มีค่าเท่ากับ 3.3

ซึ่งระดับคุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) และคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) เมื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับตาราง ก พบว่าอยู่ในระดับมาก ส่วนคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และข้อมูลดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับสูง (ตาราง ข)

เมื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ผลโดยรวมในนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองอยู่ระหว่าง 3.6-4.2 คะแนน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ (ตาราง ก) แล้วพบว่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้นพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ในนิสิตชั้นปีที่ 4 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.3 คะแนน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ (ตาราง ก) พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเรียงลำดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของทั้ง 4 ด้าน พบว่า นิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปี มีคุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) มากที่สุด รองลงมาคือ คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) และคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) ตามลำดับ และข้อมูลดังกล่าวมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับสูง (ตาราง ข)

บทที่ 5

วิจารณ์ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556 ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตกายภาพบำบัดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) 2) คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) 3) คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) และ 4) คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ว่านิสิตกายภาพบำบัดมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของตนเองในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่านิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปีมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมของตนเองอยู่ในระดับสูงหรือเห็นว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นเพียงการให้ข้อมูลจากนิสิตโดยไม่ได้รับการประเมินจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สัมผัสกับพฤติกรรมของนิสิต เช่น การประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree Appraisal) หรือการประเมินหลายแหล่ง (Multi-source feedback) ที่จะมีการประเมินจากหลายแหล่งหรือประเมินจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย เช่น อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่ของสาขาวิชากายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่ของคณะสหเวชศาสตร์ หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน เป็นต้น จึงไม่สามารถสรุปได้ว่านิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปีมีคุณธรรมจริยธรรมในระดับสูงได้อย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) พบว่า นิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปีมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน หมายถึง การมีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีวัฒนธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ [6] เนื่องจากคุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานนั้นเป็นความมีคุณธรรมจริยธรรมที่ทุกคนพึงมีพึงปฏิบัติโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐานจะมีลักษณะ เช่น เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความซื่อสัตย์เสียสละ มีศีลธรรมยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ และมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านิสิตกายภาพบำบัดแต่ละคนนั้นถูกปลูกฝังกันมาตั้งแต่วัยเด็กและนิสิตมีความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐานจึงอาจเป็นผลให้การประเมินคุณธรรมจริยธรรมในด้านนี้มี

ผลการประเมินอยู่ในระดับสูง ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้มีความสำคัญ คือ เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่นิสิตกายภาพบำบัดพึงมี เพราะผู้ประกอบการวิชาชีพกายภาพบำบัดนั้นจำเป็นต้องมีพื้นฐานด้าน ความมีวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความซื่อสัตย์ รู้จักหน้าที่ของตนเองเมื่อได้รับทั้งยังมีความรับผิดชอบ

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) พบว่า นิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปีมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก บัณฑิตนอกจากจะต้องมีระดับของการมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานแล้วยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมจะต้องเข้าใจผู้อื่นคือมีความคิดรอบคอบมีการไตร่ตรองมีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและเข้าใจโลก [6] โดยสาเหตุที่ทำให้นิสิตกายภาพบำบัดคิดว่าตนเองมีระดับคุณธรรมในด้านนี้มากอาจเนื่องมาจากการที่นิสิตกายภาพบำบัดทุกคนล้วนแล้วแต่ถูกปลูกฝังให้พึงระลึกอยู่เสมอว่าตนนั้นเป็นหนึ่งในบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางตัวที่ดี การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมเพื่อทำตนเองให้มีความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับคนไข้และผู้อื่นที่พบเห็น ทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้ประพฤติปฏิบัติตามอีกด้วย คุณธรรมด้านนี้มีความสำคัญกล่าวคือ เนื่องจากวิชาชีพกายภาพบำบัดนั้นจำเป็นต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับคนไข้ตลอดเวลาซึ่งผู้ที่จะประกอบวิชาชีพได้นั้นนอกจากจะต้องมีความรู้ทางวิชาการแล้ว ยังต้องมีความเข้าใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ป่วย ซึ่งในการรักษานั้นนักกายภาพบำบัดจำเป็นต้องตรวจประเมิน วินิจฉัย และคิดวิธีการรักษาสำหรับผู้ป่วยในแต่ละราย ซึ่งการคิดนั้นจำเป็นต้องผ่านกระบวนการคิดและการไตร่ตรองมาอย่างถี่ถ้วนถี่

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) พบว่า นิสิตกายภาพบำบัดทุกชั้นปีมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก หมายถึง การส่งเสริมและชี้นำสังคมให้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม [6] และสาเหตุที่นิสิตกายภาพบำบัดคิดว่าตนเองเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากนิสิตกายภาพบำบัดเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองสูง และเชื่อว่าตนเองมีคุณลักษณะด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีมากพอที่สามารถจะชักจูง โน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุกมีความสำคัญกับการประกอบอาชีพเป็นนักกายภาพบำบัด เนื่องจากผู้ประกอบการวิชาชีพกายภาพบำบัดนอกจากการที่มีคุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐานที่ดีแล้ว ยังควรเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความสามารถที่จะ

โน้มน้าวผู้อื่นหรือคนไข้ให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งต่างๆ ที่ถูกที่ควรและเหมาะสม หรือ การเป็นแบบอย่างนักกายภาพบำบัดที่ดีแก่นิสิตกายภาพบำบัดรุ่นหลังต่อไป

และเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) พบว่า นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-3 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ นิสิตกายภาพบำบัดชั้นปีที่ 4 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ หมายถึง การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม ซึ่งการที่บุคคลจะมีคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศนอกจากจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐานและการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมแล้วยังต้องเป็นบุคคลที่สามารถชักนำและชักจูงให้คนในสังคมทำความดีและต้องมีความเสียสละ ซึ่งคำว่าเสียสละของคุณธรรมจริยธรรมในระดับนี้จะเข้าไปในลักษณะที่อุทิศความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม [6] โดยเหตุผลที่นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-3 ประเมินตนเองอยู่ในระดับมากอาจให้เหตุผลได้ 2 เหตุผล คือ 1) นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-3 มีจิตใจอ่อนโยน มีความเห็นใจผู้ที่ประสบความลำบาก และมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถอุทิศตนเพื่อผู้อื่นหรือสังคมหากได้เผชิญกับสถานการณ์นั้นๆ หรือ 2) นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-3 มีการประเมินตนเองอยู่ที่ระดับสูงกว่าความเป็นจริงที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้ ในขณะที่ผลการประเมินของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ใกล้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพและทุกคนบรรลุนิติภาวะ ทำให้นิสิตชั้นปีที่ 4 มีความคิดที่ตระหนักถึงความเป็นจริงจึงประเมินคุณธรรมจริยธรรมในด้านนี้ของตนเองตรงตามความเป็นจริงที่สามารถปฏิบัติได้เท่านั้น ซึ่งการอุทิศตนเพื่อส่วนรวมตามนิยามของคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศนั้นถือว่าเป็นระดับคุณธรรมจริยธรรมสูงที่สุดที่ทุกคนไม่สามารถปฏิบัติได้เหมือนกัน ซึ่งบุคคลที่สามารถปฏิบัติได้ถือว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละสูง หากบุคคลใดสามารถอุทิศตนเพื่อส่วนรวมได้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้คนอีกมากมาย เช่น การบริจาคไต การบริจาคดวงตาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งถือว่าเป็นการเสียสละอวัยวะตนเองเพื่อช่วยเหลือให้ผู้อื่นสามารถกลับมาดำรงชีวิตได้ปกติหรือใกล้เคียงกับปกติมากที่สุด ซึ่งรวมถึงการอุทิศร่างกายหลังเสียชีวิตเพื่อเป็นอาจารย์ใหญ่ให้กับนิสิตนักศึกษาทางการแพทย์ได้ศึกษาเพื่อใช้ความรู้ในการรักษาผู้อื่นต่อไป

เมื่อพิจารณาเทคนิควิธีการสอนคุณธรรมจริยธรรม นฤมล โอสถานุเคราะห์ [14] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลการศึกษา พบว่า 1) คุณธรรมจริยธรรมที่ควรปลูกฝังให้เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นอดทนพากเพียร ความมีสติรอบคอบ ความ

มีศรัทธาและความจริงใจ ความเสียสละ การมีจิตของความเป็นผู้ให้ การมีจิตประชาธิปไตย และจิตสาธารณะรู้จักสามัคคี การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ความเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก และ การใช้ปรัชญาแบบพอเพียง และ 2) ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิตนักศึกษาแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ การ สอดแทรกในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการสร้างรายวิชาเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จากการศึกษาของพิเชษฐ รุ่งลาวัลย์ [5] ในเรื่องการศึกษา ความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ทำการสอนแทรกเสริมเนื้อหาคุณธรรมจริยธรรมโดยเป็นการ จัดการเรียนการสอนแบบไม่เป็นทางการ กล่าวคือ ไม่มีหัวข้อคุณธรรมจริยธรรมปรากฏอยู่ใน แผนการสอน เช่นเดียวกับการศึกษาของนภาพร และคณะ (2547) [19] ที่ศึกษาเทคนิคการ สอนคุณธรรมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า เทคนิคการสอนคุณธรรมส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการสอนแทรกในชั้นเรียนและในกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งการสอนแบบแทรกใน เนื้อหาวิชาจะไม่มีรูปแบบที่แน่ชัด แต่จะขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนแต่ละคนและจะประเมิน สถานการณ์ความพร้อมของนักศึกษาโดยการสังเกตความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อม จังหวะ การแทรกเนื้อหา หรือสถานการณ์ที่เหมาะสมก่อน ซึ่งวิธีการสอนแบบสอดแทรกนี้สามารถใช้ สอนคุณธรรมจริยธรรมได้ทุกโอกาส จากข้อมูลเทคนิควิธีการสอนแทรกเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีความใกล้เคียงกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยา ศาสตร์บัณฑิต (สาขากายภาพบำบัด) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551 และหลักสูตร กายภาพบำบัดบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 ซึ่งเป็นหลักสูตรในความรับผิดชอบของ สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ไม่มีการจัดการเรียนการ สอนแยกเป็นรายวิชาคุณธรรมจริยธรรมแบบเฉพาะเจาะจง แต่มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาในความรับผิดชอบของสาขาวิชากายภาพบำบัดตามแผนที่แสดงการ กระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) นอกจากนี้ ยังมีการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัดและคำประกาศสิทธิผู้ป่วยแก่นิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปี ที่ 4 ให้ตระหนักและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัดอย่างเคร่งครัดทั้ง ในขณะที่ออกฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัดในแหล่งฝึกภายนอกมหาวิทยาลัย และภายหลังสำเร็จ การศึกษาออกไปประกอบอาชีพนักกายภาพบำบัดต่อไป ซึ่งการสอนแบบแทรกเสริมน่าจะเกิด ประโยชน์มากกว่า เนื่องจากการสอนแบบไม่ตั้งใจยึดเหนี่ยวให้กับนิสิต และการสอนควรสอน จากประสบการณ์จริงของอาจารย์โดยการพูดคุยถ่ายทอดประสบการณ์ รวมถึงการวิเคราะห์

แยกแยะประเด็นทางคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุณาวดี (2538) [20] ที่พบว่านิสิตได้รับการขัดเกลาทางสังคมด้านวัฒนธรรมทางจิตใจในเรื่องของคุณธรรมผ่านช่องทางทางการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นหลัก ได้แก่ การสื่อสารกับบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และกลุ่มเพื่อน สุวิมล และนงลักษณ์ (2543) [21] ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณธรรมของบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวม โดยให้นิสิตนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมก่อนที่สำเร็จการศึกษา เช่น การออกค่ายหรือได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้นิสิตได้สัมผัสและมีประสบการณ์ตรงในการทำงานร่วมกันและทำงานเพื่อส่วนรวม และการให้ความสำคัญกับการจัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์หรือแหล่งฝึกงานที่ต้องคัดเลือกหน่วยงานที่มีภาพลักษณ์ของการสร้างสรรค์สังคมและให้นิสิตนักศึกษาได้เห็นตัวอย่างที่ดีและสามารถยึดถือเป็นต้นแบบได้ นอกจากนี้สถานศึกษายังเสมือนว่าเป็นบ้านหลังที่สองที่คอยขัดเกลาทางสังคมต่อจากครอบครัว การที่สถานศึกษามีบทบาทในการขัดเกลาด้านความซื่อสัตย์อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีบทบาทที่ค่อนข้างมีระเบียบเป็นทางการมากกว่าที่บ้าน มีกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นระบบและชัดเจน เช่น ข้อห้ามในการทุจริตในการสอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานศึกษาว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์ในการสอบ ซึ่งหากละเมิดก็จะได้รับการลงโทษต่างๆ จากข้อห้ามในการทุจริตสอบนำไปสู่การเชื่อมโยงถึงการประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมายและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นต่อไป

ดังนั้น การพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์จึงควรส่งเสริมให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม สังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและสามารถช่วยเหลือชุมชนและสังคมส่วนรวมได้อย่างบริสุทธิ์ใจ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความมั่นคงแห่งสถาบันชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษา [ออนไลน์]. 2552 [อ้างเมื่อ 22 มิถุนายน 2556]. จาก: <http://www.jariyatam.com/moral-cultivation>.
2. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์; 2546.
3. สำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความมั่นคงแห่งสถาบันชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์. ความหมายของคุณธรรม [ออนไลน์]. 2552 [อ้างเมื่อ 22 มิถุนายน 2556]. จาก: <http://www.jariyatam.com/th/moral-01->.
4. ชมรมจริยธรรม กรมอนามัย. คุณธรรมคืออะไร [ออนไลน์]. 2553 [อ้างเมื่อ 22 มิถุนายน 2556]. จาก: <http://www.doingtheright.net/index.php/2010-07-21-08-28-08>.
5. พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์. การศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา]. ปราชินบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ; 2550.
6. “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552” (2552, 31 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 126 ตอนที่ 125 ง.
7. “พระราชบัญญัติ วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2547” (2547, 22 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนที่ 65 ก. หน้า 52-53.
8. เกษราร์ักษ์ พงษ์สิริ. เอกสารประกอบการสอนวิชาความรู้ทางกายภาพบำบัดเบื้องต้น. ภาควิชากายภาพบำบัดคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2554.
9. ห้องสมุดบ้านจอมยุทธ. ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม [ออนไลน์]. 2543 [อ้างเมื่อ 22 มิถุนายน 2556]. จาก: http://www.baanjomyut.com/library_3/extension-2/ethics/01.html.

10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. จริยธรรม. จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู [หนังสือออนไลน์]. [อ้างเมื่อ 22 มิถุนายน 2556]. จาก: <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/start.html>
11. วีรวิท คงศักดิ์. บทบาทของพรรคการเมืองในการควบคุมจริยธรรมนักการเมือง [วิทยานิพนธ์ปริญญาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง]. กรุงเทพฯ: นักศึกษาศาสน์พระปกเกล้า; 2551.
12. นवलปรานต์ คุมภักดิ์. การวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษารวมไปของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2539.
13. กุหลาบ รัตนสังข์ธรรม และคณะ. การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพรวม จรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย [วิทยานิพนธ์]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2547.
14. นฤมล ไชยสถานุเคราะห์. แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร; 2549.
15. กาญจนา สุจินะพงษ์ และคณะ. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและการบันทึกเจอร์นัล [วิทยานิพนธ์]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์; 2553.
16. กัญจันต์รัฐ ปิยะกาญจน์. วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ มหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2553.
17. สัจจวาลย์ สิทธิวงศ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์สนนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 [วิทยานิพนธ์ปริญญาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; 2556.

18. พิตมัย มะลิลา. คู่มือผู้สอน รายวิชา 471101 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักกายภาพบำบัด หัวข้อ จริยธรรมในการทำงาน. ภาควิชากายภาพบำบัดคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; ม.ป.ป.
19. นภาพร ณ เชียงใหม่ และคณะ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่องเทคนิคการสอนคุณธรรมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2547.
20. อุณาวดี คงมั่นวัฒนา. การสื่อสารกับการสังคมประกิตด้านวัฒนธรรมทางจิตใจของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2538.
21. สุวิมล ว่องวาณิช, นงลักษณ์ วิรัชชัย. ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัย [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543.

ภาคผนวก ก

แบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม

แบบวัดระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบาย: โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับชั้นปี () ชั้นปีที่ 1 () ชั้นปีที่ 2 () ชั้นปีที่ 3 () ชั้นปีที่ 4
3. เกรดเฉลี่ยสะสม

คำอธิบาย: นิสิตมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของนิสิตตามความเป็นจริง ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ระดับที่ 1 คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) ได้แก่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์เสียสละ มีวัฒนธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ชยัน ประหยัด รักประชาธิปไตย และมีความเป็นไทย

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1.	นิสิตตรงต่อเวลา เช่น ส่งงานตามกำหนดเข้าชั้นเรียนตรงเวลา					
2.	นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอตามกำหนดในตารางสอน					
3.	นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน					
4.	นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยไม่ต้องมีอาจารย์ควบคุม					
5.	นิสิตสามารถประเมินตนเองได้ และรู้จักปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้					

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
6.	นิสิตศึกษาเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ แต่งกายถูกระเบียบ					
7.	นิสิตมีความมุ่งมั่นตั้งใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังกระทำ					
8.	นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่รับ/พูดคุยโทรศัพท์ในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน					
9.	นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน					
10.	นิสิตตั้งใจเรียน โดยนำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน					
11.	นิสิตรู้จักหน้าที่และมีความพยายามที่จะกระทำตามหน้าที่ของตนได้ดีที่สุด					
12.	นิสิตเอาใจใส่งานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด					
13.	นิสิตดูแลรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ทั้งของส่วนตัวและส่วนรวม					
14.	นิสิตคำนึงถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการประหยัดพลังงาน					
15.	นิสิตมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น					
16.	นิสิตทำรายงานโดยอ้างอิงเอกสาร แหล่งที่มาอย่างถูกต้อง					
17.	นิสิตทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองโดยไม่ลอกเลียนจากเพื่อน/ผู้อื่น					
18.	นิสิตมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัว					
19.	นิสิตเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น					
20.	นิสิตมีสัมมาคารวะ ให้เกียรติผู้อื่น					
21.	นิสิตมีจิตใจเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ					

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
22.	นิสิตมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม					
23.	นิสิตมีจิตใจที่ตรงาม มีสุนทรียะในงานศิลปะ และดนตรี					
24.	นิสิตมีจิตสำนึกในเรื่องประชาธิปไตย					
25.	นิสิตมีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมอันดีงามของชาติ					
26.	นิสิตมีความประมาณตน ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ในด้านการใช้จ่ายเงิน					
27.	นิสิตมีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถ และรักที่จะเรียนรู้					
28.	นิสิตมีศรัทธาในวิชาชีพ และยึดหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ					

ระดับที่ 2 คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advanced) ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดี
เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1.	นิสิตสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะถูกผิดได้					
2.	นิสิตเป็นแบบอย่างที่ดี ผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรมและถูกต้อง					
3.	นิสิตยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
4.	นิสิตประพฤติตนอย่างเอาใจเขามาใส่ใจเราสนใจในทุกข์สุขของคนอื่น					
5.	นิสิตสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับปัญหาและอุปสรรคด้วยความเข้าใจ และรู้จักหาทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้น					
6.	นิสิตสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข					

ระดับที่ 3 คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) ได้แก่ ส่งเสริมและชี้นำสังคมให้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม มีจิตใจเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการชี้นำความถูกต้องให้กับสังคม มีความสามารถในการสื่อความคิดที่ดึงมาสู่สังคม

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1.	นิสิตมีความหนักแน่นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค					
2.	นิสิตมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน และมีจิตใจมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงจุดหมายนั้น					
3.	นิสิตมีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส มีชีวิตชีวา และรู้จักชื่นชมในความสำเร็จของผู้อื่น					
4.	นิสิตสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเป็นที่พักพิงของผู้อื่น					
5.	นิสิตไม่เพิกเฉยในยามที่สังคมกำลังสับสน และดำเนินไปในทางที่ผิด					
6.	นิสิตสามารถมองเห็นปัญหาของสังคม และหาทางออกให้กับสังคมได้					
7.	นิสิตสามารถนำเหตุผลทางจริยธรรมมาสื่อความหมายให้ผู้คนในสังคมเข้าใจและคล้อยตาม					
8.	นิสิตสามารถพูดจาโน้มน้าวจิตใจให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันจะขาดเสียมิได้					

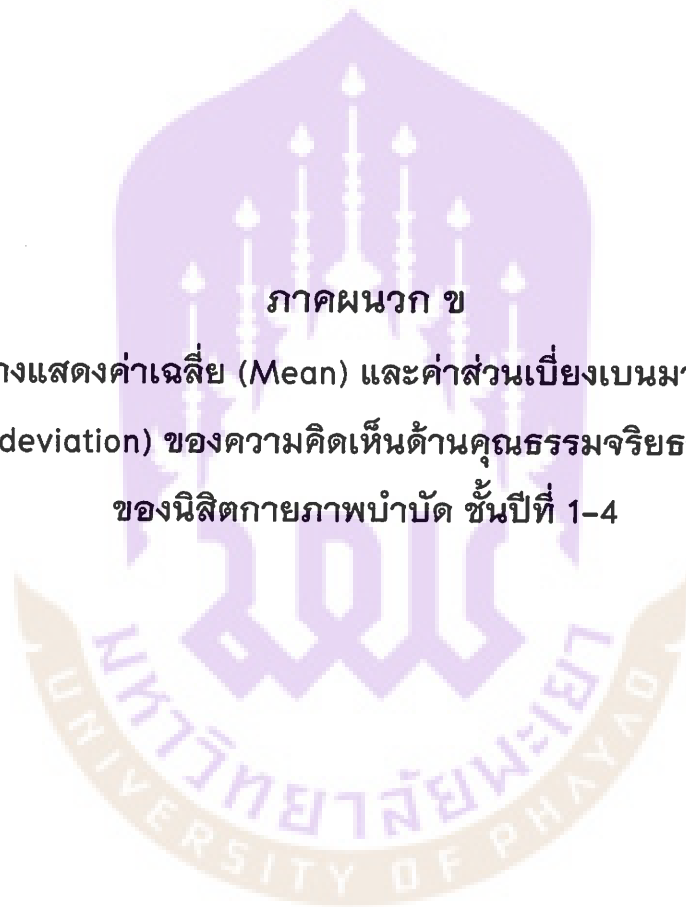
ระดับที่ 4 คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) ได้แก่ การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม เสียสละตนเองเพื่อสังคมท้องถิ่น เสียสละเพื่อสังคม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม

ข้อ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนิสิต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1.	นิสิตอุทิศตนเพื่อการช่วยเหลือและพัฒนาสังคมผู้ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น การออกค่ายอาสา, การร่วมกิจกรรมสาธารณสุขุศล เป็นต้น					
2.	นิสิตอุทิศความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่น เช่น การบริจาคโลหิต อดยัวะ หรือร่างกายเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์					
3.	นิสิตอุทิศตนเพื่อการธำรงไว้ซึ่งคุณงามความดีในสังคมซึ่งอาจต้องแลกมาด้วยเกียรติยศชื่อเสียงและ/หรือชีวิต เช่น สืบ นาคะเสถียร ที่อุทิศชีวิตเพื่อที่จะรักษาป่าไม้ไว้					

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรม ทั้ง 4 ด้าน
ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐาน (Ethics-Basic) ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐาน (Ethics-Basic)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
1	นิสิตตรงต่อเวลา เช่น ส่งงานตามกำหนดเข้าชั้นเรียนตรงเวลา	4.0 ± 0.6	มาก	4.1 ± 0.6	มาก	4.3 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
2	นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอตามกำหนดในตารางสอน	4.2 ± 0.7	มาก	4.4 ± 0.6	มาก	4.7 ± 0.5	มากที่สุด	4.6 ± 0.6	มากที่สุด
3	นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน	3.1 ± 0.8	ปานกลาง	3.4 ± 0.8	ปานกลาง	2.8 ± 0.7	ปานกลาง	2.4 ± 0.8	น้อย
4	นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยไม่ต้องมีอาจารย์ควบคุม	3.8 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.6	มาก	3.5 ± 0.7	มาก	3.7 ± 0.7	มาก
5	นิสิตสามารถประเมินตนเองได้ และรู้จักปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้	4.1 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก	3.8 ± 0.7	มาก	3.6 ± 0.7	มาก
6	นิสิตศึกษาเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ แต่งกายถูกระเบียบ	4.4 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.8	มาก	4.1 ± 0.9	มาก	4.0 ± 0.8	มาก
7	นิสิตมีความมุ่งมั่นตั้งใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังกระทำ	4.1 ± 0.6	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	3.8 ± 0.7	มาก	3.7 ± 0.7	มาก
8	นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่รับ/พูดคุยโทรศัพท์ในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน	4.0 ± 0.6	มาก	3.7 ± 1.0	มาก	3.9 ± 0.8	มาก	3.7 ± 1.0	มาก
9	นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน	3.2 ± 0.7	ปานกลาง	3.3 ± 0.9	ปานกลาง	3.2 ± 0.6	ปานกลาง	2.9 ± 0.7	ปานกลาง

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐาน (Ethics-Basic)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
10	นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มา รับประทานในชั้นเรียน	3.3 ± 0.7	ปานกลาง	3.3 ± 1.0	ปานกลาง	3.3 ± 0.8	ปานกลาง	3.2 ± 0.8	ปานกลาง
11	นิสิตรู้จักหน้าที่และมีความพยายามที่จะกระทำตามหน้าที่ ของตนได้ดีที่สุด	4.2 ± 0.6	มาก	4.1 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
12	นิสิตเอาใจใส่งานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด	4.2 ± 0.7	มาก	4.2 ± 0.6	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	4.1 ± 0.7	มาก
13	นิสิตดูแลรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ทั้งของส่วนตัวและ ส่วนรวม	4.3 ± 0.6	มาก	4.2 ± 0.6	มาก	4.2 ± 0.7	มาก	4.2 ± 0.6	มาก
14	นิสิตคำนึงถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการประหยัด พลังงาน	4.1 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.8	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	3.8 ± 0.7	มาก
15	นิสิตมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น	4.3 ± 0.6	มาก	4.3 ± 0.7	มาก	4.4 ± 0.6	มาก	4.3 ± 0.7	มาก
16	นิสิตทำรายงานโดยอ้างอิงเอกสาร แหล่งที่มาอย่าง ถูกต้อง	4.0 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	3.7 ± 0.8	มาก	3.7 ± 0.9	มาก
17	นิสิตทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองโดยไม่ลอกเลียนจาก เพื่อน/ผู้อื่น	3.7 ± 0.8	มาก	3.6 ± 0.8	มาก	3.6 ± 0.7	มาก	3.6 ± 0.7	มาก
18	นิสิตมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ ส่วนตัว	4.0 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
19	นิสิตเคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น	4.6 ± 0.6	มาก	4.4 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.6	มาก	4.3 ± 0.7	มาก
20	นิสิตมีสัมมาคารวะ ให้เกียรติผู้อื่น	4.6 ± 0.5	มาก	4.4 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.7	มาก

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับพื้นฐาน (Ethics-Basic)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
21	นิสิตมีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ	4.2 ± 0.5	มาก	4.2 ± 0.5	มาก	4.1 ± 0.6	มาก	4.0 ± 0.7	มาก
22	นิสิตมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม เสียสละ ประโยชน์ส่วนตัวเพื่อนส่วนรวม	4.0 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	4.0 ± 0.6	มาก
23	นิสิตมีจิตใจที่ตรงตาม มีสุนทรียะในงานศิลปะ และดนตรี	3.8 ± 0.9	มาก	3.7 ± 1.0	มาก	3.4 ± 0.9	ปานกลาง	3.7 ± 0.9	มาก
24	นิสิตมีจิตสำนึกในเรื่องประชาธิปไตย	4.2 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก	3.8 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.9	มาก
25	นิสิตมีความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมอันดีงามของชาติ	4.4 ± 0.6	มาก	4.4 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.6	มาก	4.2 ± 0.8	มาก
26	นิสิตมีความประมาณตน ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ในด้านการใช้จ่ายเงิน	3.7 ± 0.8	มาก	3.6 ± 0.9	มาก	3.6 ± 0.7	มาก	3.5 ± 0.7	มาก
27	นิสิตมีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถ และรักที่จะเรียนรู้	4.1 ± 0.5	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก	3.7 ± 0.7	มาก
28	นิสิตมีศรัทธาในวิชาชีพ และยึดหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.4 ± 0.8	มาก	4.5 ± 0.7	มากที่สุด	4.5 ± 0.6	มากที่สุด	4.2 ± 0.7	มาก

จากตารางที่ 3 พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ระดับที่ 1 คุณธรรมจริยธรรม-พื้นฐาน (Ethics-Basic) พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อมูลทุกชั้นปีมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลอยู่ในระดับสูง โดยแจกแจงข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ชั้นปีที่ 1 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 3 นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน ข้อ 9 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน และข้อ 10 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ชั้นปีที่ 2 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 3 นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน ข้อ 9 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน และข้อ 10 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สุดท้ายคือข้อ 28 นิสิตมีศรัทธาในวิชาชีพ และยึดหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ชั้นปีที่ 3 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 3 นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน ข้อ 9 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน ข้อ 10 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน ข้อ 23 นิสิตมีจิตใจที่ตรงตาม มีสุนทรีย์ในงานศิลปะ และดนตรี อยู่ในระดับปานกลาง สุดท้ายคือข้อ 2 นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอตามกำหนดในตารางสอน และข้อ 28 นิสิตมีศรัทธาในวิชาชีพ และยึดหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ชั้นปีที่ 4 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 9 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในระหว่างที่อาจารย์กำลังสอน ข้อ 10 นิสิตตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของข้อ 3 นิสิตทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว ก่อนเข้าห้องเรียน อยู่ในระดับน้อย สุดท้ายคือข้อ 2 นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอตามกำหนดในตารางสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับก้าวหน้า (Ethics-Advance) ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับก้าวหน้า (Ethics-Advance)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
1	นิสิตสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะถูกผิดได้	4.1 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.7	มาก	4.2 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก
2	นิสิตเป็นแบบอย่างที่ดี ผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรมและถูกต้อง	3.9 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	3.8 ± 0.7	มาก	3.8 ± 0.8	มาก
3	นิสิตยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.4 ± 0.6	มาก	4.4 ± 0.7	มาก	4.2 ± 0.7	มาก	4.3 ± 0.7	มาก
4	นิสิตประพฤติตนอย่างเอาใจเขามาใส่ใจเราสนใจในทุกข์ สุขของคนอื่น	4.2 ± 0.7	มาก	4.2 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก
5	นิสิตสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับปัญหาและอุปสรรคด้วยความเข้าใจ และรู้จักหาทางแก้ไขปัญหานั้น	4.2 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
6	นิสิตสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.2 ± 0.8	มาก	4.3 ± 0.6	มาก	4.1 ± 0.7	มาก	4.1 ± 0.7	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ระดับที่ 2 คุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advance) พบว่านิสิตทุกชั้นปีมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-ก้าวหน้า (Ethics-Advance) อยู่ในระดับมาก และข้อมูลทุกชั้นปีมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับเชิงรุก (Ethics-Proactive) ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับเชิงรุก (Ethics-Proactive)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
1	นิสิตมีความหนักแน่นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค	4.0 ± 0.8	มาก	4.1 ± 0.8	มาก	3.7 ± 0.7	มาก	3.8 ± 0.7	มาก
2	นิสิตมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน และมีจิตใจมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงจุดหมายนั้น	4.0 ± 0.9	มาก	4.2 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.7	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
3	นิสิตมีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส มีชีวิตชีวา และรู้จักชื่นชมในความสำเร็จของผู้อื่น	4.3 ± 0.8	มาก	4.4 ± 0.6	มาก	4.2 ± 0.6	มาก	4.2 ± 0.6	มาก
4	นิสิตสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเป็นທີ່พึ่งของผู้อื่น	4.0 ± 0.7	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.6	มาก	3.9 ± 0.7	มาก
5	นิสิตไม่เพิกเฉยในยามที่สังคมกำลังสับสน และดำเนินไปในทางที่ผิด	4.0 ± 0.6	มาก	4.0 ± 0.8	มาก	3.7 ± 0.6	มาก	3.7 ± 0.7	มาก
6	นิสิตสามารถมองเห็นปัญหาของสังคม และหาทางออกให้กับสังคมได้	3.5 ± 0.9	มาก	3.6 ± 0.7	มาก	3.4 ± 0.6	ปานกลาง	3.4 ± 0.8	ปานกลาง
7	นิสิตสามารถนำเหตุผลทางจริยธรรมมาสื่อความหมายให้ผู้คนในสังคมเข้าใจและคล้อยตาม	3.8 ± 0.8	มาก	3.7 ± 0.7	มาก	3.4 ± 0.7	ปานกลาง	3.4 ± 0.7	ปานกลาง
8	นิสิตสามารถพูดจาโน้มน้าวจิตใจให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันจะขาดเสียมิได้	3.5 ± 0.7	มาก	3.6 ± 0.7	มาก	3.4 ± 0.7	ปานกลาง	3.4 ± 0.8	ปานกลาง

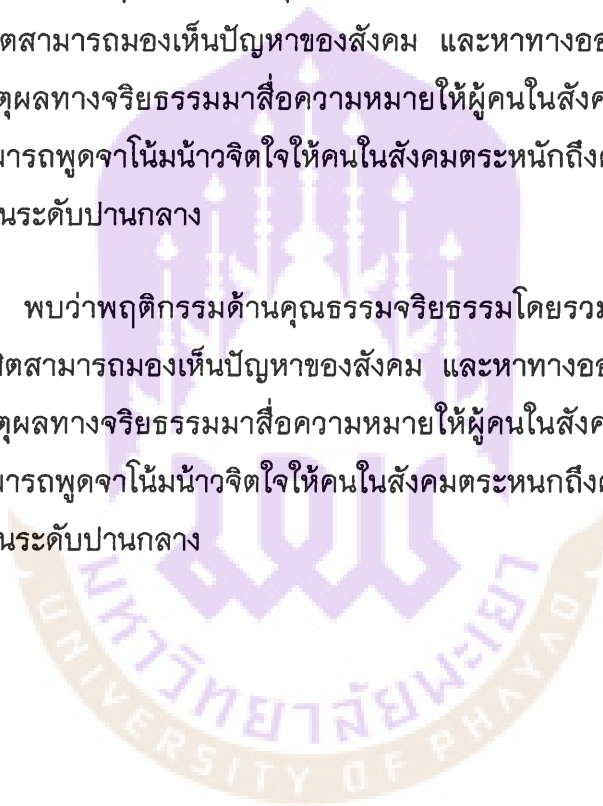
จากตารางที่ 5 พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ระดับที่ 3 คุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก (Ethics-Proactive) พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อมูลทุกชั้นปีมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลอยู่ในระดับสูง โดยแจกแจงข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ชั้นปีที่ 1 พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ชั้นปีที่ 2 พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เชิงรุก ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ชั้นปีที่ 3 พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 6 นิสิตสามารถมองเห็นปัญหาของสังคม และหาทางออกให้กับสังคมได้ ข้อ 7 นิสิตสามารถนำเหตุผลทางจริยธรรมมาสื่อความหมายให้ผู้คนในสังคมเข้าใจและคล้อยตาม และข้อ 8 นิสิตสามารถพูดจาในมน้ำวจิตใจให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันจะขาดเสียมิได้ อยู่ในระดับปานกลาง

ชั้นปีที่ 4 พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นในข้อ 6 นิสิตสามารถมองเห็นปัญหาของสังคม และหาทางออกให้กับสังคมได้ ข้อ 7 นิสิตสามารถนำเหตุผลทางจริยธรรมมาสื่อความหมายให้ผู้คนในสังคมเข้าใจและคล้อยตาม และข้อ 8 นิสิตสามารถพูดจาในมน้ำวจิตใจให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันจะขาดเสียมิได้ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศ (Ethics-Excellent) ของนิสิตกายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 1-4

ข้อ	คุณธรรมจริยธรรมระดับเป็นเลิศ (Ethics-Excellent)	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
		$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ	$\bar{x} \pm SD$	ระดับ
1	นิสิตอุทิศตนเพื่อการช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ผู้ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น การออกค่ายอาสา การร่วมกิจกรรมสาธารณสุขุศล เป็นต้น	4.0 ± 1.0	มาก	4.0 ± 0.6	มาก	3.6 ± 0.8	มาก	3.4 ± 0.9	ปานกลาง
2	นิสิตอุทิศความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่น เช่น การบริจาคโลหิต อดยาระ หรือร่างกายเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	3.8 ± 0.8	มาก	3.9 ± 0.9	มาก	3.8 ± 0.7	มาก	3.4 ± 1.0	ปานกลาง
3	นิสิตอุทิศตนเพื่อการดำรงไว้ซึ่งคุณงามความดีในสังคม ซึ่งอาจต้องแลกมาด้วยเกียรติยศชื่อเสียง และ/หรือชีวิต เช่น สิบ นาคะเสถียร ที่อุทิศชีวิตเพื่อที่จะรักษาป่าไม้ไว้	3.8 ± 0.8	มาก	3.9 ± 0.8	มาก	3.4 ± 0.7	ปานกลาง	3.3 ± 1.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ระดับที่ 4 คุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ (Ethics-Excellent) พบว่าข้อมูลทุกชั้นปีมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลอยู่ในระดับสูง โดยแจ้งข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ชั้นปีที่ 1 มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ชั้นปีที่ 2 มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ชั้นปีที่ 3 มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ข้อ 1 นิสิตอุทิศตนเพื่อ การช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ผู้ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น การออกค่ายอาสา การร่วมกิจกรรมสาธารณสุขุศล เป็นต้น และข้อ 2 นิสิตอุทิศความสุจริตตนเพื่อประโยชน์ สุขของคนอื่น เช่น การบริจาคโลหิต อดิหวะ หรือร่างกายเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ อยู่ในระดับ มาก ส่วนข้อ 3 นิสิตอุทิศตนเพื่อการดำรงไว้ซึ่งคุณงามความดีในสังคม ซึ่งอาจต้องแลกมาด้วย เกียรติยศชื่อเสียง และ/หรือชีวิต เช่น สิบ นาคะเสถียร ที่อุทิศชีวิตเพื่อที่จะรักษาป่าไม้ไว้ อยู่ใน ระดับปานกลาง

ชั้นปีที่ 4 มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม-เป็นเลิศ ทุกข้ออยู่ในระดับปาน กลาง

